

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Чортківського медичного
фахового коледжу
канд. мед. наук

Любомир БІЛИК

“04”

2026

ПРОГРАМА
творчого конкурсу (мануальні навички)
зі скульптури ліплення

Освітньо-професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр

Програма творчого конкурсу (мануальні навички) зі скульптури ліплення. – Чортків, 2026. – 6 с.

Укладачі програми:

Ольга САВІНкіНА - голова циклової комісії викладачів професійної та практичної підготовки зуботехнічного профілю, викладачка стоматологічних дисциплін, спеціаліст першої категорії.

Андрій БІЛІК - кандидат медичних наук, доктор філософії, викладач стоматологічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, лікар-стоматолог вищої категорії.

Юрій ПОСЕЛЮЖНИЙ – викладач стоматологічних дисциплін, спеціаліст першої категорії.

Андрій РИЖЕВСЬКИЙ – викладач стоматологічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії.

Пояснювальна записка

Для вступу до Чортківського медичного фахового коледжу на навчання за спеціальністю ІІ «Стоматологія», ОПП «Стоматологія ортопедична», за кваліфікацією «зубний технік» вступник повинен мати достатній рівень знань та мануальних навичок з таких предметів загальноосвітньої підготовки, як геометрія, біологія людини та образотворче мистецтво, котрі в повній мірі можуть забезпечити складання іспиту зі скульптури ліплення.

При вступі вступник повинен знати:

з предмету «Геометрія»:

- геометричні фігури та їх властивості;
- геометричні побудови;
- площі та об'єми фігур;
- основи стереометрії;
- паралельність прямих і площин;
- перпендикулярність прямих і площин;
- координати і вектори просторів.

з предмету «Біологія людини»:

- особливості анатомічної будови зубів верхньої та нижньої щелепи.

з предмету «Образотворче мистецтво»:

- графіку;
- живопис;
- скульптуру.

Вступник повинен вміти геометрично відобразити:

- просторові фігури (призму, паралелепіпед, піраміду, циліндр, конус, кулю);
- взаємне розміщення прямих, площин, кутів у просторі (кут між прямою та площиною, двогранний кут, лінійний кут двогранного кута);
- об'єми геометричних тіл, їх поверхні, площі поверхонь.

з біології людини:

- відтворювати анатомічну форму зуба.

з образотворчого мистецтва:

- володіти прийомами ліплення об'ємних фігур (пластилін);
- володіти початковими практичними навичками графіки і живопису.

Практичні завдання для творчого конкурсу зі скульптурного ліплення (мануальні навички)

Вступник повинен відтворити шляхом ліплення анатомічну форму різних груп зубів:

- центральний різець верхньої щелепи;
- центральний різець нижньої щелепи;
- бічний різець верхньої щелепи;
- бічний різець нижньої щелепи;
- ікло верхньої щелепи;
- ікло нижньої щелепи.

Вимоги до вступного випробування:

Вступник повинен виконати копію із заданого зразка моделі зуба, точно відтворити пропорції, рельєф, форму та пластичні особливості, продемонструвати навички моделювання зуба за його контурами та оформлення усіх його поверхонь.

Матеріали та інструменти, необхідні для складання вступного випробування:

1. Пластилін - 1 упаковка.
2. Моделювальні інструменти (стеки, шпатель, лінійка, штангенциркуль).
3. Дошка для ліплення розміром 20 x 30 см.
4. Клейонка для ліплення розміром 70 x 70 см.
5. Паперовий рушник (гігієнічні серветки).

Регламент вступного випробування

Вступне випробування проводиться відповідно до розкладу вступних іспитів Чортківського медичного фахового коледжу. Тривалість – 4 години.

До складу предметної екзаменаційної комісії входять викладачі стоматологічних дисциплін коледжу, а також працівники інших навчальних закладів і закладів охорони здоров'я.

Комісія оцінює роботи вступників за визначеними критеріями. Особи, які отримали менше ніж 4 бали, не допускаються до участі в конкурсі на зарахування.

Критерії оцінювання практичних робіт вступників на творчому конкурсі зі скульптурного ліплення (мануальні навички) анатомічної форми зуба

Бал (за 200-бальною шкалою)	Критерії оцінювання практичних робіт вступників
100-105	Вступник не розрізняє об'єкт вивчення, володіє низькими мануальними навичками, відтворює лише окремі елементи анатомічної форми зуба. Пропорції та об'єм композиції не збережено, масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 50 %.
106-110	Вступник допустив грубі помилки при відтворенні величини, форми та об'єму моделі зуба. Має значні порушення пропорційного та симетричного співвідношення частин. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 45%.
111-115	Вступник неповністю відтворив величину, форму та об'єм моделі зуба, допустив значні порушення у передачі пропорційного та симетричного співвідношення частин зуба. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 35%.
116-120	Вступник розрізняє об'єкт вивчення, але відтворює лише незначну частину анатомічної форми зуба. Має нечіткі уявлення щодо пропорції та об'єму композиції, не передає характерні особливості натури. Масштаб моделі

	відрізняється від зразка більше ніж на 30 %.
121-125	Вступник відтворює менше половини навчального завдання. Елементи анатомічної форми зуба відтворені нечітко. Пропорція та об'єм передано неправильно, масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 25 %. Робота виконана неохайно, контури моделі розмиті.
126-130	Вступник відтворює більше частину навчального завдання, проте елементи анатомічної форми зуба залишаються нечіткими. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 20 %. Завдання виконано неохайно, деталі, рельєф та об'єм не відтворені. Загальний вигляд роботи неестетичний.
131-135	Вступник виконав більше половини завдання. Відтворено основні деталі анатомічної форми зуба. Пропорція та об'єм передано неправильно. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 15 %. Дрібні деталі відсутні, контури моделі розмиті.
136-140	Вступник виконав більше половини поставленого завдання, відтворив основні деталі анатомічної форми зуба. Пропорція та об'єм передані з помилками, масштаб модель відрізняється від зразка більше ніж на 10 %. Дрібні деталі відсутні, контури моделі розмиті.
141-145	Вступник переважно відтворив поставлене завдання, має задовільні мануальні навички. Основні анатомічні форми зуба чіткі. Пропорція та об'єм передані з помилками, модель частково відрізняється від зразка (більше ніж на 10 %). Дрібні деталі частково відсутні. Загальний вигляд роботи потребує кращої естетичності, контури дещо розмиті.
146-150	Вступник загалом відтворив поставлене завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба передано правильно. Дрібні деталі частково відрізняються від зразка. Масштаб моделі порушено незначно (не більше ніж на 10 %). Загальний вигляд роботи задовільний, має естетичний вигляд.
151-155	Вступник загалом відтворив поставлене завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба передано правильно. Дрібні деталі відтворені частково. Масштаб моделі відрізняється від зразка не більше ніж на 5 %. Загальний вигляд роботи задовільний, естетичний.
156-160	Вступник повністю відтворив поставлене завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба передано правильно. Дрібні деталі відображені переважно чітко. Масштаб моделі відповідає зразку або відрізняється не більше ніж на 5 %. Загальний вигляд роботи задовільний, має естетичний вигляд.
161-165	Вступник повністю відтворив поставлене завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба передано точно. Дрібні деталі відтворено чітко. Робота виконана акуратно, має задовільний рівень естетичності.
166-170	Вступник повністю відтворив поставлене завдання. Спостерігаються незначне порушення пластики та переданих дрібних деталей. Масштаб моделі відповідає зразку або відрізняється не більше ніж на 2-3 %. Загальний вигляд роботи відзначається естетичністю.
171-175	Вступник повністю відтворив усі параметри заданого зразка. Чітко передані пропорції та об'єм анатомічної форми зуба. Допущені лише незначні похибки у відтворенні окремих деталей. Масштаб моделі відповідає зразку або відрізняється не більше ніж на 3 %.
176-180	Вступник в повному обсязі передає пропорції та об'єм анатомічної форми зуба, а також фактуру рельєфу моделі. Дрібні елементи рельєфу відображені правильно й чітко. Масштаб відповідає зразку або відрізняється не більше ніж на 2 %. Загальний вигляд роботи естетичний.
181-185	Вступник повністю відтворив усі параметри зразка. Добре орієнтується в поставленому завданні. Чітко передає пропорції та об'єм анатомічної форми зуба, а також фактуру і рельєф моделі. Можливі незначні неточності у відтворенні деталей. Робота має гарний естетичний вигляд.
186-190	Вступник чітко передає пропорції та об'єм анатомічної форми зуба, а також

	фактуру рельєфу моделі. Дрібні елементи відтворені правильно. Масштаб моделі та деталі відповідають зразку. Робота виконана акуратно, має гарний естетичний вигляд.
191-195	Вступник упевнено володіє мануальними навичками. Точно відтворює копію зуба у заданому масштабі. Повністю передає пропорції та об'єм (ширину, глибину, висоту). Модель має гарний естетичний вигляд.
196-200	Вступник демонструє високий рівень виконання роботи. Послідовно та логічно виконує поставлене завдання. Аргументовано приймає рішення під час роботи. Чітко відтворює дрібні деталі з високим рівнем естетичності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Моделювання анатомічної форми зубів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних, А.М. Бібік, С.Б. Костенко. – К. : ВСВ «Медицина», 2019. – 352 с.
2. Зубопротезна техніка (видання 4-е, перероблене та доповнене): підручник / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько та ін.; – К. : ТОВ «Книга – плюс», 2024. – 708 с.
3. Лабораторні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій зубних протезів: навч.- наоч. посіб. / М.М. Рожко, Т.М. Дмитришин, І.В. Палійчук та ін.; - К. : ВСВ «Медицина», 2024. - 222 с.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Чортківського медичного

фахового коледжу

канд. мед. наук _____ Любомир БЛІК

“ ____ ” _____ 2026 р.

Критерії оцінювання практичних робіт вступників
на творчому конкурсі зі скульптурного ліплення (мануальні навички)
анатомічної форми зуба

Бал (за 200-бальною шкалою)	Критерії оцінювання практичних робіт вступників
100-105	Вступник не розрізняє об'єкт вивчення, володіє низькими мануальними навичками, відтворює лише окремі елементи анатомічної форми зуба. Пропорції та об'єм композиції не збережено, масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 50 %.
106-110	Вступник допустив грубі помилки при відтворенні величини, форми та об'єму моделі зуба. Має значні порушення пропорційного та симетричного співвідношення частин. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 45%.
111-115	Вступник неповністю відтворив величину, форму та об'єм моделі зуба, допустив значні порушення у передачі пропорційного та симетричного співвідношення частин зуба. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 35%.
116-120	Вступник розрізняє об'єкт вивчення, але відтворює лише незначну частину анатомічної форми зуба. Має нечіткі уявлення щодо пропорції та об'єму композиції, не передає характерні особливості натури. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 30 %.
121-125	Вступник відтворює менше половини навчального завдання. Елементи анатомічної форми зуба відтворені нечітко. Пропорція та об'єм передано неправильно, масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 25 %. Робота виконана неохайно, контури моделі розмиті.
126-130	Вступник відтворює більше частину навчального завдання, проте елементи анатомічної форми зуба залишаються нечіткими. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 20 %. Завдання виконано неохайно, деталі, рельєф та об'єм не відтворені. Загальний вигляд роботи неестетичний.
131-135	Вступник виконав більше половини завдання. Відтворено основні деталі анатомічної форми зуба. Пропорція та об'єм передано неправильно. Масштаб моделі відрізняється від зразка більше ніж на 15 %. Дрібні деталі відсутні, контури моделі розмиті.
136-140	Вступник виконав більше половини поставленого завдання, відтворив основні деталі анатомічної форми зуба. Пропорція та об'єм передані з помилками, масштаб модель відрізняється від зразка більше ніж на 10 %. Дрібні деталі відсутні, контури моделі розмиті.
141-145	Вступник переважно відтворив поставлене завдання, має задовільні мануальні навички. Основні анатомічні форми зуба чіткі. Пропорція та об'єм передані з помилками, модель частково відрізняється від зразка (більше ніж на 10 %). Дрібні деталі частково відсутні. Загальний вигляд роботи потребує кращої естетичності, контури дещо розмиті.
146-150	Вступник загалом відтворив поставлене завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба передано правильно. Дрібні деталі частково відрізняються від зразка. Масштаб моделі порушено незначно (не більше ніж на 10 %). Загальний вигляд роботи задовільний, має естетичний вигляд.
151-155	Вступник загалом відтворив поставлене завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба передано правильно. Дрібні деталі відтворені частково. Масштаб моделі відрізняється від зразка не більше ніж на 5 %. Загальний вигляд роботи задовільний,

	естетичний.
156-160	Вступник повністю відтворив поставлене завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба передано правильно. Дрібні деталі відображені переважно чітко. Масштаб моделі відповідає зразку або відрізняється не більше ніж на 5 %. Загальний вигляд роботи задовільний, має естетичний вигляд.
161-165	Вступник повністю відтворив поставлене завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба передано точно. Дрібні деталі відтворено чітко. Робота виконана акуратно, має задовільний рівень естетичності.
166-170	Вступник повністю відтворив поставлене завдання. Спостерігаються незначне порушення пластики та переданих дрібних деталей. Масштаб моделі відповідає зразку або відрізняється не більше ніж на 2-3 %. Загальний вигляд роботи відзначається естетичністю.
171-175	Вступник повністю відтворив усі параметри заданого зразка. Чітко передані пропорції та об'єм анатомічної форми зуба. Допущені лише незначні похибки у відтворенні окремих деталей. Масштаб моделі відповідає зразку або відрізняється не більше ніж на 3 %.
176-180	Вступник в повному обсязі передає пропорції та об'єм анатомічної форми зуба, а також фактуру рельєфу моделі. Дрібні елементи рельєфу відображені правильно й чітко. Масштаб відповідає зразку або відрізняється не більше ніж на 2 %. Загальний вигляд роботи естетичний.
181-185	Вступник повністю відтворив усі параметри зразка. Добре орієнтується в поставленому завданні. Чітко передає пропорції та об'єм анатомічної форми зуба, а також фактуру і рельєф моделі. Можливі незначні неточності у відтворенні деталей. Робота має гарний естетичний вигляд.
186-190	Вступник чітко передає пропорції та об'єм анатомічної форми зуба, а також фактуру рельєфу моделі. Дрібні елементи відтворені правильно. Масштаб моделі та деталі відповідають зразку. Робота виконана акуратно, має гарний естетичний вигляд.
191-195	Вступник упевнено володіє мануальними навичками. Точно відтворює копію зуба у заданому масштабі. Повністю передає пропорції та об'єм (ширину, глибину, висоту). Модель має гарний естетичний вигляд.
196-200	Вступник демонструє високий рівень виконання роботи. Послідовно та логічно виконує поставлене завдання. Аргументовано приймає рішення під час роботи. Чітко відтворює дрібні деталі з високим рівнем естетичності.

Розглянуто на засіданні екзаменаційної комісії

(протокол № _____ від “ ____ ” _____ 2026 року)

Схвалено на засіданні приймальної комісії

(протокол № _____ від “ ____ ” _____ 2026 року)

Відповідальний секретар приймальної комісії _____ Святослав ОГОЛЬ